

- “ယွံခမီတံ၊ ဩယတခမီမွဲဂ် မိတ်မပြုနူဇကုကို မိတ်မသွတ်ကိုဇကုကို ယင်ဟံကလိဂံမွဲဂ် မ ခွင်မွဲဇကုကို မဂ္ဂင်မွဲဇကုကို ပြုလောန်ရ။ ခွင်မွဲဇကု ဂ္ဂင်မွဲဇကုဂ် သမ္ဘိဟံမွဲရ။ ဟံဒးဟံကို သမ္ဘိရ။ --” (ကျာ်တြဲဂး။) (၅၅၀။ ၆-၃၂၁။ ဒု-၂၀၀။ အစွောံ။) ဗတ်ဗွာ/ “ရဟန်း တို့၊ စောင့်စည်းအပ်သော အကြင်ရဟန်းသည် မိမိထက်မြတ်သော အဆွေခင်ပွန်းကို၎င်း မိမိနှင့်တူမျှသော အဆွေခင်ပွန်းကို၎င်း အကယ်၍ မရသည်ဖြစ်ငြားအံ့၊ တစ်ယောက်ထည်း နေခြင်း တစ်ယောက်ထည်းလှည့်လည်ခြင်းက ပို၍မြတ်၏။ တစ်ယောက်ထည်းနေခြင်း တစ် ယောက်ထည်းလှည့်လည်ခြင်း၌ သူမိုက်သည်မရှိ၊ သူမိုက်နှင့်တကွ မပေါင်းဖက်ရ။ --။” (သုတေသီ)
- “ယွံမ မွဲမုက္ခဝါမဆာဲ၊ အဲအာဟံဒးဂကောံလဗင်သုရာတံဂ်တဲ အဲသင်ဗျူတဲ အဲမဒးတက်စုတ် ရောင်ကောန်။ အဲဝံဂ် အာဝေင်ပးကိုညးတဲ ကျပးတလိင်အာဒိုဟ် ဒးသင်စွဗျူတဲကို အဲမ တက်စုတ်မရောင်။ မလွထေညိရ။ မကေတ်ဖျေသတ်ကြုက် ကိုအဲစညိရကောန်” လမာဲဂ်ဂး (ကိုက္ခိုဂ်ရ။) (၅၅၀။ ၆-၃၆၅။ ဒု-၃၃၁။ အစွောံ။) ဗတ်ဗွာ/ “ကောင်းသောမျက်နှာရှိ သော အချင်းမျောက်၊ ငါသည် သေသောက်ကြူးတို့နှင့်တကွ ပေါင်းဖော်မိသည့်ဖြစ်၍ ငါ သည်သေသောက်၍ ယစ်မူးသဖြင့် သင်ချစ်သားကို ရိုက်ပုတ်မိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ငါသည်ကား ကြွေအန်လောင်းကစားရာ၌ ကြွေအန်ရုံးသဖြင့် အရပ်မျက်နှာကို မသိသည်ဖြစ်၍ သေရည် ကို သောက်မိသောကြောင့် သင်ချစ်သားကို ရိုက်ပုတ်မိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သင်သည် ငါ့အား အမျက်မထွက်လင့်။ သရက်သီးကို ငါ့အားစားရန် ချပေးပါလော့” ဟု အလမ္မာယ်သည် မျောက်အားဆို၏။ (သုတေသီ)
- “မူပတုအဲဟံမိက်ဟံကောံပူဇိုသမ္ဘိဂ်ရော” သိုင်ဏုန်ဂး။ “ပူဂိုသမ္ဘိမွဲဂ် ပွမဖုတ်ဒတဲမြ မောဝ်ညးဂ် ခေ့ဒေတ်၊ လွတ်ညးမဝေတ်ဗ္ဗောန်ဂ် ခေ့ပထေပဏတ်၊ ညးဝေတ်ခေ့ဂ် ခေ့ဟံ တီ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ အဲမရာဒနာဒသမ္ဘိရောင်” ဗောမိသတ်ဂး။ (၅၅၀။ ၆-၄၈၀။ ၇-၂၀၄။ အစွောံ။) ဗတ်ဗွာ/ “အဘယ်ကြောင့် သင်သည် သူမိုက်နှင့်တကွ မပေါင်းဖော်လိုသနည်း” ဟု သိကြားမင်းသည် မေး၏။ “သူမိုက်မည်သည် သူတစ်ပါး၏အကျိုးစီးပွား ပျက်စီးစေ ကြောင်းကိုသာလျှင် ကျင့်၏။ မိမိအား ဆုံးမသည်ကိုလည်း အမျက်ထွက်၏။ မိမိအား ဆုံး မသည်ကိုလည်း မသိ။ ထို့ကြောင့်ငါသည် သူမိုက်နှင့်ဝေးစေကြောင်းကို ဆုတောင်း၏။” (သုတေသီ)
- နွံသေဗ္ဗိမွဲ မဟာဇနကဂးယျု ပတုဒြပ်ဒစံစောကိုတ် နွံကောန်တြုမွဲ “ဒြပ်ပိုဝံ မွဲမွဲတဲ ကွံကွံ ကသပ် ကောန်ပိုရာန်စဂ် မွဲဗွတ်အယုက်ကောန်ပိုဝံဂ် စဟံအိုတ်ရ။ ဟံကိုအာကတ်ကွတ်ရ” ဂးတဲ ဟံကိုကောန်ဂ်အာကတ်ကွတ်ရ။ ကာလမိမစါဂ်ဟံမွဲတဲ ကောန်ဂ် ဟံဒးကိုလဗင်သ မုင်တံဂ်တဲ ဆသင်စဝေင်ဂြိုင် ကိုသွာလေ့ဒယေံတံဂ် တွဲမာဲမင်တဲ ဒြပ်ဒစံစောကိုတ်အိုတ်

အာတု၊ ---။ (၅၅၀။ ၆-၄၈၂။ ၇-၂၁၁/၂၁၂။ အစွောံ။) (ဟဲ့ဒေးကိုလဗင်သမုင် = ပံင် ဖက်ဒေးကိုလဗင်သမုင်) ပွဲမူဗ္ဗာ/ ကုဋေရှစ်ဆယ်ကြွယ်သော သူဌေးတယောက်သည် သားကို ရ၍ --- အတတ်သင်စေသည်ရှိသော် “ငါ့သားသည် ပင်ပန်းလတ္တံ့” ဟုကြံ၍ တစုံတခု သောအတတ်ကို မသင်စေ။ --- ထိုသူဌေးသားသည် မိဘတို့သေလွန်သဖြင့် မိန်းမကြူး သောသူ သေသောက်ကြူးသောသူ ကြွေအန်ကြူးသောသူ အစရှိသည်တို့ဖြင့် ခြံရံလျက် အထူးထူးသော ပျက်စီးကြောင်းတို့ဖြင့် အလုံးစုံသောဥစ္စာတို့ကို ဖျက်ဆီး၍၊ ---။ (၅၅၀။ ၈တု-၁၇၄။ ညောင်ကန်။) ပွဲမူအေင်္ဂလိက်/ - a great merchant who possessed a fortune of eighty crores, had a son born to him; ----. But never a thing he taught him; for said he, “My son will find study a weariness of the flesh.” ----- After their death, the youth surrounded by profligates, drunkards, and dicers, spent all his substance with all manner of waste and profusion. (The Jataka: Vol. III & IV: Book XIII: p-161)

- “ယုံသိုင်မပြု၊ ကျင်နူဌာန်ဇမ္ဗေဝဲ ကျင်စိုပ်ဌာန်ပိုဝှံဂှ် ဒေးရးသန်သွံအံ။ ဣတ်ပွေင်လှောင်ကွာတု အာရမုဒ်ရော” (တေ့က်)ပုပ္ဖကဂး။ လဟိုပုပ္ဖကဂှ် သိုင်သျှိုက်မှိုက်တု ထိုင်သးတပုပ္ဖကရ။ တေ့က်ဒမ္မတေံမွဲဂှ် သိုင်ဟိုဂရိုဟ်ရ။ ပုပ္ဖကမိင်လဟိုသိုင်တု ရံဝှံသွေးကိုသိုင်ရ။ “ယုံမရာတ်၊ တေ့က်တေံဂှ် ဒေံအဲရအံ။ ဟိုတ်ဗေံမဟဲ့ဒ်ဒမ္မတု ကွေတ်လှေတ်ဒမ္မဂှ် ဗေံဒေတ်ဗက်အာရောင် အံ။ အဲမွဲ ဟိုတ်မဟဲ့ဟာဲကေုာ်ဣသိတ္တပညာတု ကွေတ်လှေတ်တ္တပညာ အဲမဂှ်ဒေတ်ဗက်အာ ရောင်အံ” (တေ့က်)ပုပ္ဖကဂး။ (၅၅၀။ ၆-၅၀၃။ ၈-၃၅။ အစွောံ။) (ဟဲ့၊ ဟဲ့ဟာဲ = ပေါင်းဖက်သည်။ မှီဝဲဆည်းကပ်သည်။)

ဟဲ့ဟာဲ

- “---။ ကေုာ်ဇန်ဒမိက် ဟံင်ဂြင်ဂုန်ညး မဃုလဝ်ပွဲဇကုဂှ် မဒေးဟဲ့ဟာဲဂှ် ဟံင်ပြသက်က်ဟေင်။” (၅၅၀။ ၆-၁၇၄။ ၈-၄၉၃။ အစွောံ။) ပွဲမူဗ္ဗာ/ “ယုတ်မာသောသူနှင့် မပေါင်းဘော်ရခြင်း သည်သာလျှင် ကောင်းမြတ်၏။” (၅၅၀။ ၃-၁၀၀။ ညောင်ကန်။)
- “---။ ဂကောံတ္တပညာ မတီဂုန်ရတ်ပိပြကာဂှ် ဂပ်ဂပ်သိပ်ဂြိပ်ဟဲ့ဟာဲညိ။ ဝှံသိပ်ဂြိပ်ဟဲ့ဟာဲ ဂကောံတ္တပညာတု ညံင်မင်ဗွဲသွာဂလံဂှ် ဝှံတန်ဒိုင် နတသိုက်ဂတမတ်ကိုရောင် ဟံင်သေင် ဟာ။ ဟိုတ်ဂှ်ရ ဝှံဟဲ့ဟာဲသိပ်ဂြိပ် ကေုာ်တ္တပညာတု ဒ်ဃိုမပြရ” ကျင်တြဲဂးရောင်။ (၅၅၀။ ၆-၁၉၀။ ၈-၅၃၇။ အစွောံ။) (သိပ်ဂြိပ် = ဟဲ့ဟာဲ) ပွဲမူဗ္ဗာ/ “ယောကျာ်းသည် ပညာရှိ တို့နှင့်သာလျှင် ပေါင်းဘော်ရာ၏။ ပညာရှိတို့နှင့် ပေါင်းဘော်ခြင်းကို ပြုရာ၏။ ထိုစကား သည် သင့်၏။ ပညာရှိတို့နှင့် ပေါင်းဘော်ခြင်းကြောင့် ဆေတ္တာသည်သည် ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်၏။” (၅၅၀။ ၃-၁၅၇။ ညောင်ကန်။) ပွဲမူအေင်္ဂလိက်/ **Make friendship** only with the good, and **keep good company**: Friends with the good, this Barber could his home in safety see.” (The Jataka: Vol. I & II: Book II: p-78)

- “ယွံကောန်ဖြ၊ သတ်လိုက်တံအိုသိုက် ပိုက်စိုတ်ပွဲမသွန်ဗပိုန်ကာမဂုဏ်ကို စိုန်ဒိုအိုတ်ရ။ ယွံ ကောန်ဖြအဲ ယုဏ္ဏသေဂ္ဂ၊ ပွဲခပ်မေထုန်ဒေတ်လိုက်ကို ဖေဟံတီမွဲလှော်ဏီ။ ဟိုတ်ကိုရ ပွဲဂြိုပ် လမ္မုဂ္ဂံ အဲသွန်ကအံတ်ဖေ အာကာရဟဲ့ဟာဲခပ်မေထုန်ကို ဖြဟိုတ်ပွဲဖေဟံဒွဲဝှပ်ကို ဖေယံာ် ရ။ သဘ်မမင်မွဲဇကုတူဝှံကို သဘ်ခပ်သွတ်ဂုတ်ကောန်ဖြပိုက် နွံညီဟာ” ဂလာန်မြဝှံ ဥပး သွာန်ရ။ (၅၅၀။ ၉-၂၁၇။ ၁-၆၀၈။ အစွောံ။) (ဟဲ့ဟာဲခပ်မေထုန် = သိပ်ဂြိုပ်ခပ်မေ ထုန်။ သွိုန်ဗပိုန်ခပ်မေထုန်။ ဆက်ဆောံခပ်မေထုန်။ ဖအာခပ်မေထုန်။) ပွဲမူဗွာ/ “အလုံး စုံသောသတ္တဝါသည် ထိုကာမကို မှီဝဲခြင်း၌ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာရှိခြင်းသည် ဖြစ်၏။ သမီး သေဂ္ဂ၊ သင်သည်တမူကား ရွာသူ၏အကျင့်၌ အဘယ်ကြောင့် မလိမ္မာဘိသနည်း။ သင် သည် တောအရပ်၌ ငါသည် ပေါင်းဘော်လိုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် လက်ကိုကိုင်လတ် သည်ရှိသော် အကြင်ငို၏။ ယခု၌ ဤသို့ငိုခြင်းဟုဆိုအပ်သော သင်၏သဘောသည် အသို့ နည်း။ သင်သည် သူငယ်မမည်သည် မဟုတ်တုံလော။” (၅၅၀။ ၃-၂၄၇။ ညောင်ကန်။) ပွဲမူအေဂံလိက်/ “All the world’s on pleasure bent; Ah, my baby innocent! Now I have caught you, pray don’t cry; As the town does, so do I.” (The Jataka: Vol. I & II: Book II: p-126)
- “ယွံခမိတံ၊ ဟိုတ်နူမဟဲ့ဟာဲဒေန်ယု မပွံဒိုမိ ဒိုမ ဒိုသီမူနော်တြ ဒိုသမ္ဘာကိုတုသို ဒိုကောန် ဒိုစ ပွဲဘဝအကြာအကြာတေကို ဒဒိုမဂ္ဂဟဲ့ဟာဲဒေန်ယု နူအတိက်ဒိုတု ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်လှုဟ်ဝှံ တုန်လေဝ် မပွံကိုဝတ္ထုသင်္ဂဟကို ဓမ္မသင်္ဂဟကို မမိက်ကိုဒတုမြမောဝ်မွဲမွဲ ဝှံဒိုန်ကိုလေဝ်ကို ဒိုကို သိုစါစုံစုံတု မစိုန်သကိုတု ဇန်တံဝှံသိုက်ရင်သွံရ” ကျပ်တြဲဂး။ (၅၅၀။ ၉-၂၃၇။ ၁-၆၆၉။ အစွောံ။) ဗတ်ဗွာ/ “ရဟန်းတို့၊ အမိဖြစ်ဘူးခြင်း အဖဖြစ်ဘူးခြင်း ဒေါ်လေး၊ ဦးလေး၊ အကြီး၊ ဘကြီးဖြစ်ဘူးခြင်း လင်နှင့်မယားဖြစ်ဘူးခြင်း သားသမီးဖြစ်ဘူးခြင်း မြေး ဖြစ်ဘူးခြင်း အစရှိသည်ဖြင့် ရှေးဘဝဘဝများတွင် ပေါင်းဘော်အကျွမ်းဝင်ခြင်း ရှိခဲ့ဘူးသော ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌လည်း ဝတ္ထုသင်္ဂဟ၊ ဓမ္မသင်္ဂဟ အစရှိသော တစ် စုံတစ်ခုသော အစီးအပွားကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဤနှစ်ပါးသောအကြောင်း တို့သည် ပြည့်စုံသည်ရှိသော် လူတို့သည် ချစ်ခြင်းဖြစ်ကြကုန်၏” ဟု မြတ်စွာဘုရားမိန့် တော်မူ၏။ (သုတေသီ)
- “ယွံရသိ၊ နုဏ္ဏမိဇကု ဇိုင်ဟံဝှံဒွဲဒန်သုာ် ကလာင်ကျင်စိုပ်ဏအံတ်တု ဟိုတ်မဒးဟဲ့ဟာဲကောံမာ တုဂါတု မဒးကျင်တို့တ် ပွဲမှာသို့တ်ဏအံတ်ရောင်သွံ။ ဖြဲမွဲကို ညေဗဂေတ်ကွေ့စိုတ်ညး ညင်ရက ဏှင်ကို၊ ညေမဂြိုင်ကိုဥပွယ်စွဲသန်။ ညေမပလိုကွေ့ဒေတ်ညးမပြဲရောင်။ တြံတအံန်ညွဲကိုညေ တု ညေပွဲပျေအပါကိုတြံတအံတ်ရောင်။ တုပညာတအံတ်တု ဂပ်ဂပ်ဝေင်ကွေ့ဖြဲတအံတ် နူဇမ္မောဲ ညိမိဂူး။” (၅၅၀။ ၉-၂၆၃။ ၃-၉။ အစွောံ။) ပွဲမူဗွာ/ “ဤရသေ့သည် တန်ခိုးဖြင့် ရေ ကိုမလှုပ်စေဘဲ လာလတ်၍ မိန်းမနှင့်ရောနှောသော အဖြစ်သို့ရောက်၍ သမုဒ္ဒရာ၌နှစ်၏။ မိန်းမတို့သည် လည်စေတတ်ကုန်၏။ များစွာသောမာယာရှိကုန်၏။ မြတ်သောအကျင့်ကို

ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်၏။ အပါယ်တို့၌ နှစ်မွန်းစေတတ်ကုန်၏။ ထိုအကြောင်းကိုသိ၍ ထိုမိန်းမတို့ကို ပညာရှိသောသူသည် အဝေးမှ ကြဉ်ရာ၏။” (၅၅၀။ ဒု-၄၃၄။ ညောင်ကန်။) ပဲ့မူအင်္ဂလိက်/ “Not through the sea, but by your magic power, You journeyed hither at an earlier hour; Now by a woman’s **evil company**, You have been made to plunge beneath the sea. Full of seductive wiles, deceitful all, They tempt the most pure-hearted to his fall. Down – down they sink: a man should flee afar, From women, when he knows what kind they are. (The Jataka: Vol. I & II: Book III: p-228)

- “ယွံညးမသွတ်ကိုပို၊ ယြပုဂ္ဂိုဓွဲ မဒးနဲကောံပုဂ္ဂိုသမ္ဘိဂ္ဂ် တသိုက်စိုတ်ကို တသိုက်ကာယုကို ပွံကလိဂွံရ။ လဟုတ်မဒးဒ်ရ။ ယြပုဂ္ဂိုဓွဲ ဝံဟဲဟဲကရောံတပညာတအံဂ် မတုပ်တညင်ရမတ်ကိုရ။ မတ်ဂ် မဝံမင်မွဲလဝ်ဇကုရောင်။ တပညာဂ် မဒ်ပွင်ဇကုရောင်။ ဒ်ပုဂ္ဂိုသမ္ဘိဂ္ဂ် နူကိုပ်ကွာ ဂပ်ဂေါင်ရာန်သကိုတ်ကွေ့ရမိဂ္ဂး။” (၅၅၀။ ၆-၂၇၂။ ဒု-၃၄။ အစောံ။) ပဲ့မူဗွာ/ “အဆွေ၊ အကြင်ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းနှင့် **ပေါင်းဘော်**ရခြင်းကြောင့် ကိုယ်စိတ်ချမ်းသာခြင်းသည် ဆုတ်ယုတ်၏။ ထိုအဆွေခင်ပွန်းသည် ရှေး၌သာလျှင် နှိပ်စက်အပ်သည်ကို ပညာရှိသည် မျက်စိကဲ့သို့ စောင့်ရာ၏။” (၅၅၀။ ဒု-၄၆၇။ ညောင်ကန်။)
- (ကောန်ဒြဲရသိဝီလဝ်ဂ် ချိုတ်အာတု ရဲဝံရသိဂးကိုသိုင်ဏုန်ရ။) “ယွံသိုင်ဏုန်၊ မွိတ်တံညးဂမ္ဘိုင်ကို သတ်ဒိုင်ပန် သတ်တုသွေင်ကို ဟိုတ်နူဟဲဟဲဒဒေန်ယုကိုရင်သွံတု ဖြဟာန်သွိန် မဒးသျှိုက်မ္ဘိက်အာကောံရင်သွံရ။ ဟိုတ်သျှိုက်ဖြဟာန်ကျိန်ဒဲတုဂ် အဲမဒးယံစံင်တူတ်ရောင်” ရသိဂး။ (၅၅၀။ ၆-၃၇၂။ ဒု-၃၄၈။ အစောံ။) ပဲ့မူဗွာ/ “သိကြား၊ **ပေါင်းပေန်**ခြင်းကြောင့် လူ၏လည်းကောင်း သား၏လည်းကောင်း နှလုံး၌ ချစ်ခြင်းသည် စင်စစ်ဖြစ်၏။ ထိုချစ်အပ်သောသူကို မစိုးရိမ်အံ့သောငှာ မတတ်ကောင်း။” (၅၅၀။ တ-၉၄။ ညောင်ကန်။)
- “ယွံကောန်အဲမနောဇ၊ ဂကောံကျိမယုတ်မာဂ် လွပဒဒေန်ယုညိကောန်။ ကျိမ္မးဝံဂ် စိုတ်ဓဲပွံခိုဟ် ဆောံဗျလောန်၊ လွဟဲဟဲကိုဓဲညိကောန်။ လွကိုဓဲဒိုင်ဖဂကောံဇကုညိကောန်” နမဂ္ဂိုင်ကိုဝါရ ဗောဓိသတ်(သိုင်ဇာဒိသိုင်) ဟိုဒွောံဗောဓိမနောဇ(ကောန်ဇကုဂ်) ပွံဝံရိုဟ်စကိုဂလားန်မဇကုဂ်တု ရှောင်တရ။ (၅၅၀။ ၆-၃၉၇။ ဒု-၄၄၇။ အစောံ။) ပဲ့မူဗွာ/ ဘုရားလောင်း(ခြသေံ)သည် မြေခွေးကိုမြင်၍ “ချစ်သားမနောဇ၊ မြေခွေးတို့မည်သည် သီလမရှိကုန်။ ယုတ်မာသောအကျင့်ရှိကုန်၏။ ကိစ္စမဟုတ်သည်၌ ယုတ်စေတတ်ကုန်၏။ ထိုမြေခွေးကို မိမိအထံ၌ မနေစေလင့်” ဟု မြစ်တားသော်လည်း မြစ်အံ့သောငှာ မတတ်နိုင်။ (၅၅၀။ တ-၂၄၃။ ညောင်ကန်။) ပဲ့မူအင်္ဂလိက်/ The Bodhisatta seeing him said, “Dear Manoja, jackals are wicked and sinners, and give wrong advice; don’t bring this one near you:” but could not hinder him. (The Jataka: Vol. III & IV: Book VII: p-199)

- သွိုင်စေတိယဂ် ဟိုတ်ဒးဟဲ့ဟဲ့ဂကောံပါပတဲ ဟံ့ဂွံရိုဟ်စကိုဂလန်ကူသိတဲ ဂလန်မုသာဂ်မ ဒးဟို ဟိုတ်မဒးဟိုဂလန်မုသာဂ်ရ တိမဋိတ်ကာကွဲတဲ မဒးစိန်ဒိုင် ပွဲနရက်တေတဲရ။ (၅၅၀။ ၆-၄၂၂။ ဒု-၅၇၀။ အစွောံ။) ပွဲမုဗ္ဗာ/ ထိုမင်းသည် ယုတ်မာသောအဆွေခင်ပွန်း နှင့် **ဒေါင်းဗက်ခြင်း**ဟူသောအပြစ်ကြောင့် ပုရောဟိတ်၏စကားကို မယူမူ၍ ခုနစ်ကြိမ် မြောက်လည်း ရှေးအတူလျှင် မုသားဆို၏။ (၅၅၀။ တ-၄၄၉။ ညောင်ကန်။) ပွဲမူအေဂံ လိက်/ Owing to **association with** a wicked friend, he disregarded the words and repeated the same lie for the seventh time. Then the earth opened and the flames of Avici leapt up and seized him. (The Jataka: Vol. III & IV: Book VIII: p-275)
- ---၊ မူးဂ် ဒးဂြိုပ်ပွဟ် သတ်တုာဇရီဂ် မွဲယောဇနာ၊ မူးဂ် ဒးဂြိုပ်မင်ဂွန်ထမ္မာတ်ဂ် မွဲ ယောဇနာ၊ မူးဂ် ဒးဂြိုပ်ကြက်ဂ် မွဲယောဇနာ၊ မူးဂ် ဂြိုပ်ကွိတ်ဂ် မွဲယောဇနာ၊ မူးဂ် ဒး ဂြိုပ်ဆုမဟဲ့ဟဲ့ဂ် မွဲယောဇနာ၊ မူးဂ် ဒးဂြိုပ်ဒုန်ဂ် မွဲယောဇနာ၊ မူးဂ် ဒးဂြိုပ်စပ်ဗိုက်ဒိုင်ဂ် မွဲယောဇနာ၊ မူးဂ်ဂြိုပ်တအ်ဂ် ကွာင်တုအ်ဗိုက်ဒိုင်ထပ်ထပ်ရ။ (၅၅၀။ ၆-၅၁၄။ ၈-၁၈၁/ ၁၈၂။ အစွောံ။) ပွဲမုဗ္ဗာ/ ---၊ (ထိုအင်ကြင်းတော၏) အခြားမဲ့၌ကား အိုးစရည်းကြီး အတိုင်းအရှည် အသီးရှိသော ပိန္နဲတောသည်တည်၏။ ထိုပိန္နဲတော၏ အခြားမဲ့၌ကား ချို သောအသီးရှိသော မန်ကျည်းတောသည်တည်၏။ ထိုမန်ကျည်းတော၏ အခြားမဲ့၌ကား ချို သောအသီးရှိသော သရက်တောသည်တည်၏။ ထိုသရက်တော၏ အခြားမဲ့၌ကား သီးတော သည်တည်၏။ ထိုသီးတော၏ ပြင်မှကား **အရောဗြစ်သော** ကြီးစွာသောတောအုပ်သည် တည်၏။ ထိုတောအုပ်ကြီး၏ပြင်မှကား ဝါးတောသည်တည်၏။ ထိုဝါးတောကိုကား ခုနစ် လုံးကုန်သော တောင်တို့သည်ခြံရံ၍ တည်ကုန်၏။ (၅၅၀။ စတု-၆၅၄။ ညောင်ကန်။) ပွဲ မူအေဂံလိက်/ ----- . Then a grove of bread-fruit of the size of a water-jar. Next a grove of tamarinds with luscious fruit. Then a grove of elephant-apple trees. Then a great forest of **different kinds of trees**. Then a bamboo grove. (The Jataka: Vol. V & VI: Book XVI: p-21) (ဂြိုပ်ဆုမဟဲ့ဟဲ့ = ဂြိုပ်ဆုမန်ရံ။ ဂြိုပ်ဆုမတွန်တော့။ = အရောဗြစ်သောသစ်တော။ = a forest of different kinds of trees; a forest of mixed trees)

ဟဲ့န့။ ဟဲ့ဏ့။

- “ယွံမူးတံ၊ ဩပူဂိုမ္မဲ မဒးသိပ်ဂြိုပ်ဟဲ့န့ ဂကောံပူဂိုသမ္မိမယုတ်မာဂ်တဲ တသိုက်မဗိုန်လအ်ဂ် ဟံ့ကလိဂွံရ။ ဟိုတ်ကောန်အဲမနောဇဂ် မဒေတ်ဗက်ဂလန်ပူဂိုသမ္မိမယုတ်မာဂ်တဲ ဒဒ်မဒး ချိုတ်သိုက်ဒိုင်ဂ် မူးတံရံင်အိုတ်ရ။” (၅၅၀။ ၆-၃၉၇။ ဒု-၄၄၉။ အစွောံ။) ပွဲမုဗ္ဗာ/ “ယုတ်မာသောအဆွေခင်ပွန်းကို **မိုဝ်သော**သူသည် စင်စစ်ချမ်းသာကို မရ။ ဂိရိယမည်သော မြေခွေး၏ အဆုံးအမကိုယူ၍ အိပ်သောမနောဇကို ရှုလော့။” (၅၅၀။ တ-၂၄၆။ ညောင် ကန်။)

